

מדינת ישראל
משרד החינוך

ראמ"ה
הרשות הארצית
למדידה והערכה בחינוך

המזכירות הפדגוגית

מדבקה

אוריינות שפה

חוברת שאלות

מבחן לכיתה ח

נוסח א

שם התלמיד/ה: _____

הכיתה: _____

58114

5811402

חוברת שאלות 5811 באוריינות שפה לכיתה ח (8) נוסח א | 19/09/22, 13:21 | 5811-EVR-022D-8A-SOF

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

תלמידים יקרים שלום,

לפניכם שאלון העוסק במקצוע "עברית" (שפה). אנא קראו אותו היטב וענו על כל השאלות שבו. לאחר מכן ענו על שאלות המבחן. השאלון מנוסח בלשון זכר, אבל הוא מיועד גם לבנים וגם לבנות.

סמן X במשבצת המתאימה.

א. אני לומד בכיתה –

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
14ח	13ח	12ח	11ח	10ח	9ח	8ח	7ח	6ח	5ח	4ח	3ח	2ח	1ח

ג. אני – 1 בן 2 בת

ג. השפה העיקרית שאני מדבר בבית היא –

1 עברית 2 ערבית 3 רוסית 4 אמהרית/טיגרית

5 אנגלית 6 יידיש 7 צרפתית 8 שפה אחרת

ד. לפניך משפטים העוסקים במקצוע "עברית" (שפה). סמן באיזו מידה אתה מסכים עם הכתוב בכל משפט.

אני מסכים מאוד	אני מסכים	אני מסכים מעט	אינני מסכים	אינני מסכים כלל	
☐ 5	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1	1. בדרך כלל אני מצליח בלימודי עברית.
☐ 5	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1	2. אני נהנה ללמוד עברית.
☐ 5	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1	3. חשוב לי ללמוד עברית.
☐ 5	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1	4. אני אוהב לכתוב סיפורים וחיבורים בעברית.
☐ 5	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1	5. אני אוהב לקרוא ספרים בעברית ועיתונים בעברית.
☐ 5	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1	6. שיעורי עברית מעניינים אותי.
☐ 5	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1	7. אני מסוגל לכתוב טקסטים בעברית תקינה (נכונה).
☐ 5	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1	8. הצלחה בלימודי עברית תסייע לי בעתיד (בלימודים או בעבודה).
☐ 5	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1	9. כשאני קורא טקסט קשה בעברית, אני מתאמץ מאוד עד שאני מצליח להבין אותו.
☐ 5	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1	10. חשוב לי לדבר עברית תקינה (נכונה).
☐ 5	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1	11. לימודי עברית תורמים לי גם במקצועות אחרים.

5811403

5811404

חוברת שאלות 5811 באוריינות שפה לכיתה ח (8) נוסח א | 19/09/22, 13:21 | 5811-EVR-022D-8A-SOF

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

הנחיות למבחן

- בחוברת הטקסטים (**חוברת נפרדת**) יש שלושה טקסטים. קראו כל טקסט בנפרד, ולאחר מכן ענו על השאלות העוסקות בטקסט הזה. קראו כל טקסט בעיון, והשיבו על כל השאלות ברצינות רבה ובתשומת לב. הקפידו על ניסוח בהיר בכל התשובות.
- אם תתבקשו לבחור תשובה נכונה אחת מבין כמה תשובות, סמנו X ליד התשובה שבחרתם.
- לרשותכם **90 דקות**, אך אם תזדקקו לזמן נוסף אמרו למשגיח ותקבלו עוד 20 דקות.

בהצלחה!

**קראו את טקסט 1 "חיים מתחת לאדמה" שבעמודים 3-5 בחוברת הטקסטים
וענו על השאלות שלפניכם.**

1

על פי הטקסט, מדוע טען המדען הנודע סטיבן הוקינג שיש לתכנן מעבר לכוכבי לכת אחרים?

- 1 כי הפתרונות השונים שהציעו מדענים אחרים קשים לביצוע.
- 2 כי החיים שמחוץ לכדור הארץ מתאפיינים במרחבים פתוחים ובנופים יפים.
- 3 כי הפתרון הזה שהוצע הוא הפתרון הקל והמציאותי ביותר הקיים כיום.
- 4 כי המפגעים וגידול האוכלוסין עלולים לגרום למחסור בשטחים לחקלאות ולמגורים.

2

מה תפקידן של שתי השאלות המופיעות בסוף הפסקה הראשונה (שורות 7-8)?

- 1 להציג עמדה מנוגדת לעמדה שתבוא בהמשך הטקסט.
- 2 לשכנע את הקורא שהטענות בפסקה נכונות.
- 3 לסקרן את הקורא ולגרום לו להמשיך לקרוא את הטקסט.
- 4 לבקר את הפתרונות המוצעים בפסקה.

3

על פי הטקסט, מהי ההוכחה לכך שהאדם חי בתקופות קדומות מתחת לפני האדמה?

5811406

סמנו עבור כל אחד מהמשפטים הבאים אם הוא מתייחס לפי הטקסט רק לסינגפור, רק למקסיקו סיטי או לשני המקומות. עבור כל משפט סמנו אפשרות **אחת** בלבד.

המשפט	רק לסינגפור	רק למקסיקו סיטי	לשני המקומות
א. המקום סובל מבעיית צפיפות אוכלוסין.	1 ☐	2 ☐	3 ☐
ב. חשוב למקום לשמר אתרים ארכיאולוגיים והיסטוריים.	1 ☐	2 ☐	3 ☐
ג. פתרון של ייבוש שטחים בים היה פתרון יקר.	1 ☐	2 ☐	3 ☐
ד. מתוכנן לבנות במקום עיר מדע מתחת לאדמה.	1 ☐	2 ☐	3 ☐
ה. הרחבת הבנייה מעל פני האדמה היא בעייתית.	1 ☐	2 ☐	3 ☐

מה תפקיד איור 2 המופיע בעמוד 4?

- 1 לתאר באופן כללי את גורד האדמה המתוכנן.
- 2 להשוות בין גורד שחקים ובין גורד אדמה.
- 3 להסביר את שלבי הבנייה של גורד האדמה.
- 4 להבליט את חשיבות בניית גורד האדמה במרכז העיר.

5811407

לפניכם שלוש ערים בעולם, שאינן מוזכרות בטקסט, וכל אחת מהן מתמודדת עם בעיה מסוימת. על פי מה שקראתם בטקסט, האם בנייה מתחת לאדמה יכולה לספק פתרון לבעיות המוצגות?

סמנו כן או לא ליד כל עיר.

לא	כן	הבעיה	העיר
2 ☐	1 ☐	בחורף יש ימים רבים שבהם קר והטמפרטורה יורדת ל-20 מעלות צלזיוס מתחת לאפס.	א. טורונטו, קנדה
2 ☐	1 ☐	יש מחסור במזון בעקבות בצורת.	ב. מוגדישו, סומליה
2 ☐	1 ☐	מתמודדת באופן תמידי עם רעידות אדמה הרסניות.	ג. טוקיו, יפן

השלימו על פי הטקסט את הטבלה הבאה העוסקת בבעיות של מגורים מתחת לפני האדמה ובפתרונות לבעיות אלו.

הפתרון לבעיה	הבעיה של מגורים מתחת לפני האדמה
א ☐	מחסור בוויטמין D
ב ☐	ליצור אווירה הדומה לאווירה הנמצאת מעל פני האדמה באמצעות תאורה מתאימה, נופים ירוקים, צלילים וריחות.
ג ☐	שיבושים בזמני השינה

5811408

על פי הפסקה האחרונה בטקסט (שורות 74-79), מה דעתו של כותב הטקסט על הרעיון של חיים מתחת לפני האדמה?
סמנו ✓ ליד **שתי** התשובות הנכונות.

- (1) _____ הכותב חושב שהרעיון של חיים מתחת לפני האדמה הוא אפשרי למרות הקשיים.
- (2) _____ הכותב מתנגד לרעיון של חיים מתחת לפני האדמה בגלל האפשרות שמפגעים נוספים יופיעו בעתיד.
- (3) _____ הכותב בטוח בכך שמרבית האנשים שיבחרו לגור מתחת לאדמה יחיו שם חיים נוחים.
- (4) _____ הכותב סבור שאחד האתגרים המשמעותיים הוא לשכנע אנשים לגור מתחת לפני האדמה.
- (5) _____ הכותב חושב שבזכות הטכנולוגיה רוב האנשים ירצו לחיות מתחת לאדמה.

המשיכו לעבוד בעמוד הבא.

5811409

קראו את טקסט 2 "השעון הביולוגי של גופנו" שבעמוד 6 בחוברת
הטקסטים וענו על השאלות שלפניכם.

9

השלימו את הפרטים בנוגע לניסוי שערך המדען מישל סיפרא על פי הטקסט "השעון הביולוגי של גופנו" ועל פי הגרף.

דוח מחקר לניסוי של מישל סיפרא

א. מטרת הניסוי:

_____

_____

ב. מהלך הניסוי:

1.

_____

2. סיפרא נכנס למערה

_____

3.

_____

ג. תוצאות הניסוי:

1. דבר אחד שהשתנה אצל סיפרא במהלך שהותו במערה:

_____

2. דבר אחד שנשאר קבוע אצל סיפרא במהלך שהותו במערה:

_____

ד. שתי המסקנות העולות מהניסוי:

1.

_____

2.

_____

5811410

10

העתיקו משפט מהטקסט "חיים מתחת לאדמה" התואם את המסקנות מהניסוי של סיפרא.

11

על פי הטקסט "השעון הביולוגי של גופנו" בעמוד 6, מחזור הערות והשינה בתנאים של היעדר אור הוא בן 24 שעות וחצי.

מתכנני הפירמידה ההפוכה במקסיקו סיטי, שהוזכרה בטקסט "חיים מתחת לאדמה" בעמוד 4, רצו שמחזור הערות והשינה של המתגוררים בה יישאר 24 שעות כמו על פני האדמה. כיצד מתכנני הפירמידה יכולים לדאוג לכך?

- 1 הם ישמרו על טמפרטורה קבועה בפירמידה במהלך היום והלילה.
- 2 הם ישמיעו בפירמידה צלילים הדומים לאלו שעל פני האדמה.
- 3 הם יאירו את הפירמידה באמצעות מנורות כתחליף לאור טבעי.
- 4 הם יקימו את הפירמידה במרכז העיר והיא תכלול 65 קומות.

12

לפי הגרף, כעבור כמה ימים מאז כניסתו למערה נשאר סיפרא ער כל הלילה (עד שש בבוקר)?

- 1 כעבור שלושה ימים
- 2 כעבור חמישה ימים
- 3 כעבור שבעה ימים
- 4 כעבור אחד־עשר ימים

לשימוש
הבודק

5811411

11

קראו את טקסט 3 "בית על מאדים" שבעמודים 7-9 בחוברת הטקסטים
וענו על השאלות שלפניכם.

13

מה החשיבות בהנחתת גְּשׁוּשִׁיּוֹת על מאדים?

- 1 הגְּשׁוּשִׁיּוֹת יכולות לבצע משימות מחקר שונות על מאדים.
- 2 הגְּשׁוּשִׁיּוֹת יכולות להפיק חשמל ומים ולייצר חומרי דלק.
- 3 הגְּשׁוּשִׁיּוֹת יכולות לשמש את בני האדם לנחיתה על מאדים.
- 4 הגְּשׁוּשִׁיּוֹת יכולות להביא לאסטרונואוטים אספקה מכדור הארץ.

14

בשנת 2015 חל שינוי משמעותי במאמצים להנחתת האדם על מאדים.
מה הממצא שהוביל לשינוי?

15

בשורות 23-24 כתוב שהשלב השלישי הוא השלב שאפתני מהשלושה.
מה שאפתני בשלב השלישי?

5811412

16

בתמונה 2 שבעמוד 7 רואים מבנה מגורים עשוי קרח.
מדוע מתאים להקים במאדים מבנה מגורים עשוי קרח?

17

על פי הטקסט, מהם האתגרים הקשורים בתנאי המחיה העומדים בפני אלה שיחיו על פני מאדים? כתבו **ארבעה** אתגרים.

1.

2.

3.

4.

18

למה הוזכרה הנחיתה על הירח בסוף הטקסט (שורות 45-46)?

- 1 כדי להשוות בין נחיתה על מאדים לנחיתה על הירח.
- 2 כדי לנמק מדוע בני אדם לא נחתו עד כה על מאדים.
- 3 כדי להביא דוגמה למקום בחלל שכדאי לנחות עליו.
- 4 כדי לחזק את הרעיון שנחיתה על מאדים היא אפשרית.

19

בעמוד 8 מופיעה תיבה ובה טקסט קצר. בטקסט מידע על ניסוי הקשור במאדים שנערך במכתש רמון. מדוע מתאים לשלב מידע מהטקסט הקצר בכתוב בשורות 31-36 בטקסט "**בית על מאדים**"?

לשימוש
הבודק

5811413

בשורה 10 בטקסט הקצר כתוב: "... ועשויות להיות להם השלכות מעשיות...".

למי או למה מתייחסת המילה **להם**?

- 1 לנתונים
- 2 לאסטרונומים
- 3 לתנאים
- 4 למומחים

נסחו משפט אחד המתאים לאיור 3 שבעמוד 9 **ומתאר בהכללה** (לא בפירוט) את המידע המוצג בו.

יש הטוענים שאין זה אפשרי לעבור לגור על פני כוכבים אחרים. לאחר שקראתם את הטקסט "**בית על מאדים**", האם אתם חושבים שניתן יהיה לחיות על מאדים? נמקו את תשובתכם.

5811414

חוברת שאלות 5811 באוריינות שפה

כיתה ח | נוסח א

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכלל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.

5811416